170 години безсмъртие

Един образ на страстно обожание,

Една памят за дълбоко благоволение,

едно име за девиз на всяка праведна борба….

Образът на един страдалец-поет,

паметта на един пламенен борец,

името на един идеален човек!

Христо Ботйов

Пейо Крачолов Яворов

170 години ни делят от рождението на Христо Ботев и през всичките тези години, всяко поколение българи търси отговора – кои са факторите в живота на гениалния поет-революционер, които го превърнаха в най-яркия последовател на Апостола, в най-разпаления проповедник на българската свобода, в най-обаятелния образ по време на Априлското въстание. В действителност, той е необикновеният образ на оная епоха, която със своята самоотверженост, със своя дух се противопоставя на гнусната философия на „преклонената главичка, която сабя не сече". Христо Ботйов се превърна с годините в другото име на отечествената доблест и националната идентичност. Проследявайки житейския му героичен подвиг от Калофер до Врачанския Балкан неминуемо се открояват няколко безспорни обстоятелства, които утвърждават личностните му качества и го превръщат в пламенен войвода, чиито пример за саможертва е повече от заразителен.

Ранните години от живота на поета не се различават от съдбата на поколенията българи, родени до Кримската война от 1853-56 г. Този период е белязан от години на стопански подем, борби за самостоятелна просвета и църковно-национална независимост. Тъкмо тогава недвусмислено се раждат и първите самостоятелни опити за отхвърляне на чуждия гнет. Фамилната среда на даскал Ботьо и Иванка Дрянкова несъмнено утвърждават у него будителския дух, а даскалуването му в

РИМ-ВРАЦА

Задунаевка и родния Калофер, Александрия и Измаил се превръща за него в школа за усвояването на умения за убеждаване и работа с геройски изстрадалите му братя по съдба. Ясните послания за смисъла на свободата съвпадат с първите му изяви във възрожденската ни журналистика. На практика обаче истинското идейно съзряване на поета е по време на неговия престой във Влашко /1867 г.- 1874 г./, когато се сблъсква със силните противоборства сред българската емиграция. Едва двадесет и шест годишен, той е избран за член на Централния комитет, а до настоящия момент активното му поле на изява са вестникарските му и поетични заложби и хъшовските му подвизи из Браила, Александрия и Букурещ. Последвалият период на идейно-политическо съзряване /1874-1876 г./ го утвърждават като лидер на революционната ни емиграция, а неговите идеи оказват осезаемо влияние върху комитетските дела. Ведно с това се повишават и личностните му ангажименти в личен план, принуден от обстоятелствата да поеме грижите за най-малкия си брат Боян, за възрастната си майка, за Венета Везирева, която го дарява с първата му невръстна рожба, все аргументи, които го насърчават да преосмисля по различен начин света около себе си. Идейното му съзряване се свързва и с разбирането му за бъдещето българско въстание като открита провокация към Великите сили, от които трайно зависи решаването на българския политически въпрос. В този дух е и цялата му по-нататъшна политическа активност, когато отделя много внимание върху всички детайли по овладяването на кораба „Радецки" като елемент от цялостната му стратегия по привличането на вниманието на Европейската дипломация и спечелване на симпатиите на европейската демократична общност. Той изцяло подчинява дори собствения си живот в интерес на тази политическа кауза, факт който недвусмислено подсказва и духовното му превъзходство. Единствено в тази хъшовска среда, той можеше свободно да диша и да дели с побратимите си глад, лишения, неизвестността за утрешния ден, както и надеждата да развее хайдушкия байрак насред Балкана. Като апотеоз в революционния му сценарий се оказва и героичната му саможертва, която му отреди предно място в Пантеона на българското безсмъртие!

Красимир Григоров – Зав. отдел „Възраждане" , РИМ-Враца

РИМ-ВРАЦА